

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 12 december 2022
(OR. en)

15946/22

MOG 140
COPS 609
CFSP/PESC 1707
COHAFA 120
RELEX 1720
YEMEN 2

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat
till: Delegationerna
Ärende: Rådets slutsatser om Jemen

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om Jemen som antogs av rådet vid mötet den 12 december 2022.

RÅDETS SLUTSATSER OM JEMEN

1. EU erinrar om de tidigare rådsslutsatserna om Jemen från 2018 och 2019 och följer noga, och med stor oro, utvecklingen i landet, samtidigt som det politiska dödläget fortgår. Sedan rådets senaste slutsatser har EU:s samarbete med Jemen både breddats och fördjupats. EU och dess institutioner är viktiga aktörer i det internationella stödet till FN:s fredsinsatser och i humanitära frågor.
2. EU bekräftar på nytt sitt principiella engagemang för Jemens enhet, suveränitet, oberoende och territoriella integritet och sitt åtagande att stödja FN:s fredsinsatser och FN:s särskilda sändebud Hans Grundberg i medlingsinsatserna. Detta inbegriper en nära samordning mellan FN:s särskilda sändebud, EU:s institutioner och EU:s medlemsstater. Effekterna av EU:s engagemang förstärks ytterligare genom representation i viktiga internationella format när det gäller Jemen och samarbete med centrala regionala och internationella partner. EU stöder president Rashad al-Alimi och enigheten i presidentrådet (*Presidential Leadership Council, PLC*).
3. EU erinrar om rådets slutsatser om det gemensamma meddelandet *Ett strategiskt partnerskap med Gulfstaterna* av den 20 juni 2022¹ och bekräftar Jemens betydelse när det gäller att bygga upp ett strategiskt partnerskap med länderna i Gulfregionen, bland annat i fråga om globala humanitära behov och utvecklingsbehov och globala och regionala säkerhetsutmaningar. Att främja fred och stabilitet, inbegripet sjöfartsskydd, och att åstadkomma en nedtrappning av spänningarna i den vidare Gulfregionen är prioriteringar för Europeiska unionen. EU bekräftar vidare sin ambition att ytterligare fördjupa dialogen och samordningen med regionala aktörer för att främja regional säkerhet och stabilitet. Med tanke på den inverkan konflikten i Jemen har på den regionala säkerheten och stabiliteten uppmanar EU internationella och regionala aktörer att samarbeta konstruktivt med de jemenitiska parterna och lovordar de insatser som görs av Gulfstaternas samarbetsråd (GCC) och grannländerna till stöd för fredsinsatserna i Jemen.

¹ COM(2022) 13 final, offentliggjort den 18 maj 2022.

4. EU:s engagemang i Jemen är kopplat till EU:s centrala intressen och åtaganden, däribland främjande av fred och en regelbaserad världsordning, en humanitär skyldighet att stödja befolkningen i Jemen, genomförandet av agendan för kvinnor, fred och säkerhet i hela världen, Jemens betydelse för viktiga havsbaserade försörjningskanaler för energi och andra råvaror, målet att säkerställa säkerhet och stabilitet i Gulfregionen samt i Röda havet och på Afrikas horn samt behovet av att förhindra ytterligare spridning av terroristorganisationer.
5. EU betonar behovet av att agera när det gäller den humanitära skyldigheten att stödja Jemens folk. De internationella insatserna är fortfarande till stor del underfinansierade; detta gäller även tillhandahållandet av humanitärt bistånd och stödet till utveckling i Jemen. EU är också fast beslutet att öka utvecklingsbiståndet, i enlighet med fredsprocessen, och att ytterligare bidra till återuppbyggnaden av Jemens ekonomi så snart konflikten har fått en varaktig politisk lösning. Det kommer att vara av avgörande betydelse att fokusera ytterligare på kvinnor och flickor.
6. EU bekräftar på nytt sitt engagemang för en FN-ledd fredsprocess och en inkluderande uppgörelse. Även om det under 2022 fanns förväntningar på att en fredsprocess skulle kunna inledas på grundval av den vapenvila som förhandlats fram av FN:s särskilda sändebud beklagar EU att detta ännu inte har förverkligats. EU lovordar den konstruktiva hållning som Jemens regering intog under vapenvilan och de pågående insatserna från regionala aktörer, särskilt Saudiarabien och Oman, när det gäller förlängningen av vapenvilan. EU upprepar sitt starka stöd för FN:s särskilda sändebud Hans Grundberg och uppmanar parterna att fortsätta sitt konstruktiva samarbete med honom. Insatserna måste inriktas på en hållbar vapenvila och kräver stöd för FN:s särskilda sändebuds förslag om en trespårig ramprocess (politisk, säkerhetsmässig och ekonomisk) för att uppnå en rättvis och inkluderande uppgörelse för att lösa konflikten i Jemen, med ett fullständigt, meningsfullt och jämlikt politiskt deltagande av kvinnor på alla nivåer. EU:s stöd bygger på en integrerad strategi som omfattar samtliga spår och är inriktad på stöd till och samordning av medling samt initiativ till dialog och vapenvila.

7. EU uppmanar enträget huthierna att överge maximalistiska ståndpunkter och samarbeta konstruktivt med FN:s särskilda sändebud, och betonar vikten av att återinföra och ytterligare förlänga vapenvilan samt att upprätthålla och utvidga alla kompletterande åtgärder, inbegripet att på nytt öppna vägarna i Taiz och andra provinser och tillåta bränsleleveranser till hamnen i al-Hudayda och kommersiella flygningar till och från Sana.
8. EU är oroat över att den vapenvila som parterna enades om den 2 april 2022 löper ut den 2 oktober och fördömer skarpt huthiernas upprepade drönarattacker mot hamninfrastruktur i Jemen, som inleddes med attacken mot hamnen i al-Dabba den 21 oktober. EU uppmanar särskilt huthierna att hörsamma FN:s särskilda sändebuds krav på lugn och återhållsamhet medan förhandlingarna om en förnyelse och förlängning av vapenvilan fortsätter. Alla attacker måste upphöra. Attacker eller hot om angrepp mot civil infrastruktur såsom oljebolagens anläggningar och kommersiell sjöfart i regionen är oacceptabla, även med tanke på vikten av sjöfartsskydd. FN:s säkerhetsråd, som ger uttryck åt det internationella samfundet i freds- och säkerhetsfrågor, betecknade attacken den 21 oktober som en terroristattack. EU upprepar sin oro över spridningen av sofistikerad missil- och drönarteknik i regionen.
9. EU kommer att fortsätta att stödja den internationella arbetsgruppen för upphörande av fientligheter, som sammanför FN, EU:s medlemsstater, Förenta staterna och andra internationella partner, samt den mekanism för samordning mellan medlingsaktörer inom det andra spåret som FN:s särskilda sändebud begärt. Det är viktigt att stödja ett fullständigt, meningsfullt och jämlikt politiskt deltagande av kvinnor på alla nivåer för att åstadkomma inkluderande förhandlingar som inbegriper alla berörda parter, inbegripet det civila samhället, kvinnor och ungdomar.
10. EU står fast vid sitt stöd för Jemens territoriella integritet och behovet av en inkluderande uppgörelse, stöder president al-Alimis ansträngningar och uppmanar alla parter, inbegripet det Södra övergångsrådet (*Southern Transitional Council*), att erkänna den grundläggande betydelsen av presidentrådets enighet för en varaktig fred i Jemen.
11. I ett bredare sammanhang välkomnade EU Jemens positiva röster i FN:s generalförsamling, där man fördömde Rysslands aggression mot Ukraina och underströk vikten av landets fortsatta stöd för Ukrainas territoriella integritet och för skyddet av en internationell regelbaserad ordning i multilaterala forum.

12. EU uppmanar parterna i konflikten att avstå från alla fientligheter och fullt ut respektera internationell humanitär rätt. EU uppmanar parterna att frigge barn som rekryterats av väpnade styrkor och samarbeta med FN och andra humanitära organisationer för att återanpassa dem till samhället. Parterna måste säkerställa ett fullständigt och korrekt skydd för civila, särskilt kvinnor och barn och personer som tillhör minoriteter, inbegripet religiösa minoriteter, samt migranter, asylsökande, internflyktingar och flyktingar i Jemen.
13. EU är fortfarande mycket oroat över den katastrofala humanitära situationen i Jemen, där över 70 % av befolkningen behöver humanitärt bistånd och över hälften av befolkningen står inför akut osäker livsmedelsförsörjning. EU uppmanar parterna att säkerställa fullständigt, säkert, snabbt och obehindrat tillträde för humanitära förnödenheter och humanitär personal, i enlighet med internationell humanitär rätt och de humanitära principerna, utan diskriminering och till alla människor i nöd, inbegripet personer med funktionsnedsättning, i alla drabbade provinser. EU efterlyser ett omedelbart upphävande av de omfattande administrativa och byråkratiska restriktionerna i hela landet, som begränsar tillträdet för humanitärt bistånd och utvecklingsverksamhet, samt omedelbar frigivning av nuvarande och tidigare internationell och lokal personal vid humanitära organisationer. Ytterligare restriktioner, såsom det så kallade *mahram*, som i synnerhet huthierna har infört för kvinnliga biståndsarbetare, är oacceptabla.
14. EU är oroat över effekterna av Rysslands angrepp mot Ukraina på Jemen när det gäller livsmedelstrygghet och söker lösningar för att mildra krigets inverkan på livsmedelskedjornas integritet och den globala produktionskapaciteten. Trots de nya humanitära behoven i Europa till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina kommer EU att öka sitt humanitära stöd till Jemen för 2022 och 2023. Sedan konflikten i Jemen bröt ut har EU bidragit med över 1.3 miljarder euro i bistånd och är fortfarande oroat över den trängande humanitära situationen i landet.
15. EU upprepar sin uppmaning till alla givare att kanalisera ekonomiskt stöd genom det multilaterala humanitära systemet och därigenom säkerställa väl samordnade och mer effektiva åtgärder inom humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd. EU stöder fullt ut FN:s och andra humanitära organisationers och utvecklingsorganisationers roll och närvaro, så att de kan verka i alla delar av landet.

16. En viktig drivkraft för de humanitära behoven i Jemen i dag är det ekonomiska läget, för vilket det krävs en strukturell och långsiktig strategi. EU uppmanar parterna och nationella, regionala och internationella aktörer att ta itu med det svåra ekonomiska läget i Jemen och förblir redo och fast beslutet att stödja ekonomiska inslag i fredssträngningarna och en långsiktig återhämtning.
17. EU betonar behovet av fortsatt oberoende och opartisk övervakning av och dokumentation om allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna och en fullständig integrering av ansvarsskyldighet och övergångsrättvisa i fredsprocessen, och erinrar om den avgörande roll som kvinnor spelar. EU uppmanar de jemenitiska parterna, länderna i regionen och det bredare internationella samfundet att behålla fokus på denna fråga och fortsätta att undersöka möjligheterna att inrätta en oberoende mekanism för att förhindra och ta itu med straffrihet för kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna för att undvika ytterligare lidande för Jemens befolkning. EU uppmanar parterna att förebygga konfliktrelaterat sexuellt våld och att göra åtaganden om att ställa förövare till svars.
18. EU uppmanar alla aktörer, särskilt huthierna, att frige bortförda personer och alla personer som olagligen eller godtyckligt hålls frihetsberövade. Tortyr, sexuellt och könsrelaterat våld, inbegripet mot människorättsförsvarare och journalister, måste upphöra. EU väddar också till Jemens regering och huthierna att fortsätta utbytet av fångar.
19. EU upprepar sitt fulla stöd för FN:s verifikations- och inspektionsmekanism för Jemen (Unvim), kommer att fortsätta att ge finansiellt bidrag och uppmanar andra givare att också ge stöd. EU uppmanar Jemens regering och koalitionen att stödja Unvim i dess operativa inspektions- och kontrollverksamhet i al-Hudayda, Jeddah och i hamnen King Abdullah Port.
20. EU välkomnar att tillräcklig finansiering har säkrats för att inleda första fasen av lösningen på problemen med tankfartyget FSO Safer. EU stöder de FN-ledda insatserna för att genomföra den överenskomna lösningen. EU uppmanar enträget FN att intensifiera sina ansträngningar för att genomföra planen. Fram till dess bör vederbörlig hänsyn också tas till beredskapsplanering i händelse av läckage, brand eller explosion, eftersom miljöfaror kan få katastrofala konsekvenser.

21. Sjöfartsskyddet har stor inverkan på den internationella handelssjöfarten. EU är berett att intensifiera sina insatser för att bygga upp förtroende och främja sjösäkerhet och sjöfartsskydd i den vidare Gulfregionen och i Röda havet. Eunavfor-insatsen Atalanta och genomförandet av konceptet samordnad närvaro till havs i nordvästra Indiska oceanen samt ökat samarbete och ökad samordning med det pågående EU-ledda initiativet för den maritima lägesbilden i Hormuzsundet, vilka kompletterar varandra, kommer att bidra till detta.
-